

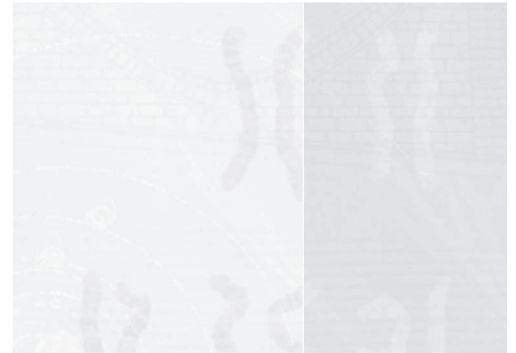
TUTKIJAN EETTISET VALINNAT

Toimittaneet Sakari Karjalainen, Veikko Launis, Risto Pelkonen ja Juhani Pietarinen

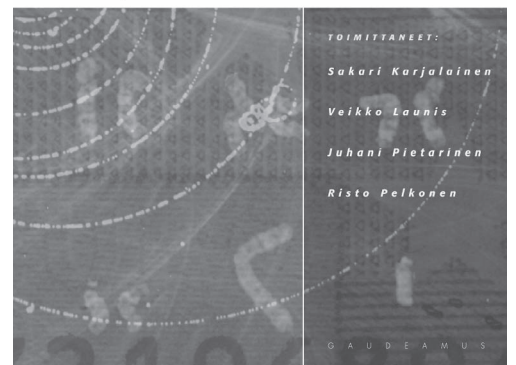
Viimeisen kymmenen vuoden aikana suomalaista tiedemaailmaa ovat mullistaneet informaatioteknologian vallankumous, rahoitusjärjestelmän muutos sekä nopea kehitys monilla yksittäisillä tieteenaloilla. *Tutkijan eettiset valinnat* on odotettu, ajankohtainen tietoteos tieteen etiikasta. Teos valottaa nykytutkimuksen arvoja ja valintoja: siinä tarkastellaan tieteen filosofisia ja eettisiä perusteita, tutkimuskohteen erityislaatuisuutta, tutkimuksen tekemisen etiikkaa, tutkijan suhdetta yhteiskuntaan sekä tieteen suhdetta julkisuuteen ja mediaan. Eettisiä ongelmia käsitellään havainnollisesti esimerkitapausten valossa. Artikkeleissa ehdotetaan toimia hyvän tieteellisen käytännön vahvistamiseksi sekä mahdollisten rikkomusten ehkäisemiseksi.

Kirjoittajina ovat suomalaiset eri alojen asiantuntijat ja tunnetut keskustelijat, mm. Erik Allardt, Heta Aleksandra Gylling, Jaana Hallamaa, Matti Heikkilä, Jorma Kalela, Matti Kampainen, Ilkka Niiniluoto, Jorma Palo, Risto Pelkonen, Juhani Pietarinen, Jan Rydman, Juha Räikkä ja Juha Sihvola. Teokseen sisältyvät myös tutkimuseettisen neuvottelukunnan vuonna 2002 vahvistamat eettiset ohjeet.

Teoksen tavoitteena on herättää keskustelua tieteen etiikasta ja vahvistaa hyvän tieteellisen tutkimuksen käytäntöä. *Tutkijan eettiset valinnat* soveltuu hakuteokseksi ja oppikirjaksi ja on hyödyllistä luettavaa kaikille tieteen eettisistä kysymyksistä kiinnostuneille.

Tutkijan eettiset valinnat

Huhtikuu 2002. ISBN 951-662-852-4.
Kirjastoluokka 11,30, K. Sid B5. 398 sivua.
Suositushinta 33 euroa.

SISÄLLYS

Paavo Löppönen, Pirjo H. Mäkelä ja Keijo Paunio:
Tutkimusetiikka vuosituhannen vaihteessa

I Tutkimus ja etiikka

Ilkka Niiniluoto: Tieteen tunnuspiirteet
Juhani Pietarinen ja Veikko Launis: Etiikan luonne ja alueet
Juhani Pietarinen: Eettiset perusvaatimukset tutkimustyössä
Heta Aleksandra Gylling: Millaisilla arvoilla tutkimusta voidaan perustella?
Juha Räikkä: Ammattietiikan merkitys
Kristina Rolin: Tieteen etiikka metodologian näkökulmasta
Juha Sihvola: Tarvitseeko tiede toisinajattelua?
Marja Simonsuuri-Sorsa: Tutkimusetiikka tutkijankoulutuksessa

II Tutkimuksen kohde

Risto Pelkonen ja Pekka Louhiala: Ihminen lääketieteellisen tutkimuksen kohteena
Juha Kere: Geenitutkimusten erityisiä ongelmia
Elisa Aaltola ja Markku Oksanen: Eläinten käyttö tutkimuksessa
Matti Heikkilä: Eettisiä ongelmia yhteiskuntatieteellisessä tutkimuksessa
Jorma Kalela: Tutkijan vapaus historian tutkimuksessa
Mikko Viitasalo: Sotilaallisen tutkimuksen eettisiä kysymyksiä

III Tutkimuksen suorittaminen

Matti Kampainen ja Petri Raivola: Riskien moniulotteisuus
Sakari Karjalainen ja Lauri Saxén: Vilppi tieteellisessä tutkimuksessa
Veikko Launis ja Matti Sarvas: Epärehellisyys tutkimuksessa: tilanne Suomessa
Jorma Palo: Ilmiantaja tutkijayhteisössä
Lauri Saxén: Tieteellinen julkaisu ja sen tekijät
Petri Kovanen ja Osmo Saarelma: Tiedejulkaisun toimittajan moraalinen vastuu

IV Tutkija ja yhteiskunta

Erik Allardt: Tiedeyhteisö ja vallankäyttö
Panu Raatikainen: Tilaustutkimus ja ulkopuolinen rahoitus
Leila Risteli: Tutkimustulosten kaupallinen hyödyntäminen
Matti Kampainen: Tutkijan uudet riskit: tiedon kasvu ja muuttuvat ajalliset rakenteet
Jan Rydman: Tiede, julkisuus ja media
Jaana Hallamaa ja Salla Lötjönen: Suomalainen tiedeyhteisö ja tutkimusetiikka

Tutkimuseettinen neuvottelukunta: Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsitteleminen